

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3150

Vragen van de leden **Leijten** en **Kooiman** (beiden SP) en **Oskam** (CDA) aan de staatssecretarissen van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Veiligheid en Justitie over *het bericht dat een in afwachting van hoger beroep zijnde veroordeelde zedendelinquent een baan in de gehandicaptenzorg kon krijgen* (ingezonden 16 mei 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (ontvangen 3 september 2013). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 2456.

Vraag 1

Wat is uw reactie op het bericht dat een veroordeelde zedendelinquent een baan in de gehandicaptenzorg kon vinden in de periode dat hij in afwachting was van het hoger beroep?¹

Antwoord 1

Ik vind het onwenselijk dat een veroordeelde zedendelinquent in afwachting van het hoger beroep een baan in de gehandicaptenzorg kon vinden. In de Eerste kamer ligt op dit moment het wetsvoorstel Kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz voor). In dit wetsvoorstel is zowel een vergewisplicht opgenomen voor de zorgaanbieder als een verplichting voor de werknemer om een Verklaring omtrent gedrag (VOG) te overleggen in het geval dat bij AmvB wordt geschreven. De vergewisplicht houdt in dat het bestuur van de zorgaanbieder, ongeacht of er een VOG is voorgeschreven en afgegeven, in alle gevallen zelf ook moet nagaan of de werknemer geschikt is voor het werk en hoe hij in het verleden heeft gefunctioneerd. Dat kan bijvoorbeeld door referenties op te vragen bij vorige werkgevers.

Wat de VOG betreft hanteert de Dienst Justitie een onbeperkte terugkijktermijn indien iemand die werkzaam wil zijn in de zorg, maar is veroordeeld voor een zedendelict en dit relevant wordt geacht voor het uitoefenen van de functie. In dat geval wordt de VOG geweigerd. Zodra het wetsvoorstel Wkkgz kracht van wet heeft, kan ook de genoemde AmvB waarin de VOG in de zorg wordt geregeld, in werking treden.

Op grond van de huidige wet- en regelgeving is een vergewisplicht of VOG nog niet voorgeschreven in de curatieve en langdurige zorg. Dat neemt

¹ <http://www.eo.nl/tv/devijfdedag/reportage-detail/sein-nam-veroordeelde-pedofiel-in-dienst/>

natuurlijk niet weg dat een goed werkgever informeert naar het verleden van een werknemer die hij voornemens is aan te nemen of te contracteren. De betrokken instelling had er goed aan gedaan, alvorens de medewerker aan te stellen, hem te vragen een VOG te overleggen.

Vraag 2

Erkent u dat het werken met mensen in een afhankelijkheidsrelatie zich niet leent voor iemand die onlangs veroordeeld is voor een zedendelict dat zich kenmerkt als misbruik makend van een afhankelijkheidsrelatie? Zo ja, wat gaat u doen om te voorkomen dat dit in de toekomst voorkomt? Zo neen, waarom niet?

Antwoord 2

Ik vind dat onwenselijk. Zie hiervoor mijn antwoord op vraag 1.

Vraag 3

Hoe is het mogelijk dat er in de kinderopvang binnen twee jaar na een ernstige zedenzaak geregeld kon worden dat een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) wettelijk verplicht is, en dat dit nog steeds niet geldt voor de gezondheidszorg? Bent u bereid met spoed een wetsvoorstel naar de Kamer te sturen nu de behandeling van het wetsvoorstel Cliëntenrechten zorg (WCZ (wederom) stil ligt? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3

Zoals ik bij mijn antwoord op vraag 1 heb aangegeven, bevat de Wkkgz, zoals deze door de Tweede Kamer is geaccordeerd, een vergewisplicht voor de zorgaanbieder alsmede een mogelijkheid voor de minister om bij AmvB te bepalen welke werknemers in de zorg een VOG moeten overleggen wanneer een zorgaanbieder een werknemer aanneemt of contracteert. Zodra het wetsvoorstel WKKGz kracht van wet heeft kan ook de genoemde AmvB in werking treden.

Vraag 4

Hoe oordeelt u over het personeelsbeleid van de betreffende instelling? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4

Zie mijn antwoord op vraag 1.

Vraag 5

Wat vindt u ervan dat de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) aangeeft dat er meerdere meldingen van seksueel ongewenst gedrag zijn ontvangen, maar dat daar geen verdere mededelingen over worden gedaan? Kunt u uw antwoord toelichten?²

Antwoord 5

De IGZ gaat met de grootste zorgvuldigheid om met informatie over meldingen over seksueel grensoverschrijdend gedrag. Bij elk verzoek om informatie wordt de afweging gemaakt welke informatie naar buiten kan worden gebracht zonder de betrokkenen te beschadigen, het medisch beroepsgeheim te schenden, of het behandelproces te verstoren.

Vraag 6

Vindt u dat het beter is dat de IGZ meldt om hoeveel meldingen het gaat, en wat de status daarvan is? Zo neen, waarom niet? Zo ja, kunt u er voor zorgen dat deze procedure standaard wordt bij de IGZ?

Antwoord 6

Over het aantal meldingen (sec) moet zoveel mogelijk transparantie worden betracht, tenzij het geven van dergelijke informatie kan leiden tot beschadiging van de betrokken patiënt, het medisch beroepsgeheim wordt geschonden of het behandelproces wordt verstoord.

² <http://www.eo.nl/tv/devijfdedag/artikel-detail/inspectie-ontving-meldingen-1/>

Vraag 7, 8

Hoe vaak heeft een zorginstelling en/of de IGZ aangifte gedaan naar aanleiding van seksueel ongewenst gedrag in de afgelopen vijf jaar? Hoe vaak leidde een melding van seksueel ongewenst gedrag niet tot een aangifte, en waarom niet?

Antwoord 7, 8

Over het aantal meldingen bij de IGZ over seksueel grensoverschrijdend gedrag door zowel BIG-geregistreerde als niet-BIG geregistreerde zorgverleners over de afgelopen jaren, verwijs ik naar het Verslag Schriftelijk Overleg over dit onderwerp van 23 februari 2013 (kenmerk CZ-3148784).

Het aantal aangiften van zorginstellingen en/of de IGZ (en het aantal niet aangiften) is niet bekend. Wanneer de IGZ een strafbaar feit vermoedt, schakelt zij het OM in. Ook gaat zij naar aanleiding van een melding bij het OM na of er door direct betrokkenen aangifte is gedaan. De praktijk laat zien dat de IGZ niet of nauwelijks zelf aangifte hoeft te doen van mogelijke strafbare feiten in relatie tot seksueel grensoverschrijdend gedrag omdat bijvoorbeeld de zorginstelling, de betrokkene zelf, diens familie of naasten dat zelf doet of heeft gedaan. Het OM bepaalt vervolgens zelf of het al dan niet overgaat tot strafvervolgning

Vraag 9, 10

Hoeveel veroordeelde zedendelinquenten zijn op dit moment op vrije voeten, omdat zij in afwachting zijn van het oordeel in hoger beroep of cassatieberoep?

Voor hoeveel personen heeft de rechter – in het kader van de Wet voorwaardelijke sancties – uitgesproken dat de reclassering toezicht moet houden tijdens de periode tussen de veroordeling in eerste aanleg en het hoger beroep of cassatieberoep?

Antwoord 9, 10

Tot voor kort was tenuitvoerlegging van een reclasseringstoezicht pas mogelijk nadat een rechterlijke uitspraak hiertoe onherroepelijk was geworden. Dit kwam voort uit de algemene regel uit het Wetboek van Strafvordering dat zolang niet op een ingesteld hoger beroep of cassatieberoep is beslist, niet met de tenuitvoerlegging kan worden begonnen. In sommige gevallen leidde dat tot de ongewenste situatie, dat het toezicht niet kon worden gestart, terwijl betrokkene wel op vrije voeten werd gesteld. Om dit te voorkomen is in april 2012 wetgeving in werking getreden, die de mogelijkheid creëert dat een rechter de bijzondere voorwaarden en het reclasseringstoezicht daarop dadelijk uitvoerbaar verklaart. Dit kan indien er ernstig rekening mee moet worden gehouden dat de veroordeelde wederom een misdrijf zal begaan dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van een of meer personen. Wanneer een rechter van deze mogelijkheid gebruik maakt, kan de reclassering in de periode tot het hoger beroep of cassatieberoep gewoon toezicht uitoefenen op de betrokkene. De intensiteit en de invulling van het toezicht wordt toegespitst op het recidiverisico en de persoon van de dader. Er zijn geen cijfers bekend over de toepassing van de dadelijke uitvoerbaarheid of over het aantal zedendelinquenten dat in vrijheid het hoger beroep mag afwachten, omdat zij veroordeeld zijn voordat de nieuwe wetgeving in werking is getreden. Het beeld van het OM en de reclassering is echter dat de nieuwe wetgeving goed bekend is bij adviseurs van de reclassering, bij het OM en bij de rechtspraak. Bij personen met een hoog recidiverisico en ernstige delicten, zoals zedendelicten, wordt dadelijke uitvoerbaarheid vaak geadviseerd en gevorderd. Als de rechter vervolgens een (deels) voorwaardelijke straf oplegt, wordt hieraan dan ook vaak de dadelijke uitvoerbaarheid verbonden.

Vraag 11

Bent u bereid te onderzoeken hoeveel van deze veroordeelde zedendelinquenten nog niet onder de Wet voorwaardelijke sancties vielen? Bent u bereid te bekijken of deze personen alsnog onder reclasseringstoezicht kunnen worden gebracht? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 11

Drie jaar na inwerkingtreding zal de wetgeving uitgebreid worden geëvalueerd. De toepassing van de dadelijke uitvoerbaarheid maakt hier onderdeel van uit. Op basis van die evaluatie zal worden bekeken of de wet voldoet of wellicht aanscherping behoeft.